

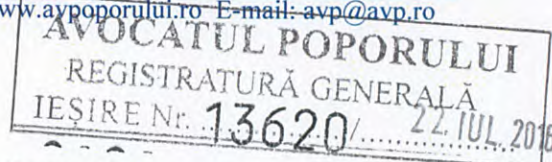


ROMÂNIA  
*Avocatul Poporului*  
Ombudsman



Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: [avp@avp.ro](mailto:avp@avp.ro)



*Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,*

*Președintele Curții Constituționale*

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă transmitem alăturat, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată în Monitorul Oficial nr. 327 din data de 29 iunie 1998.

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 18 iulie 2016



ROMÂNIA  
*Avocatul Poporului*  
Ombudsman



Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: [avp@avp.ro](mailto:avp@avp.ro)

**În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului formulează prezenta**

*Excepție de neconstituționalitate*

*referitoare la prevederile art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată*

Prin prevederile art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată în Monitorul Oficial nr. 327 din data de 29 iunie 1998, s-a stabilit că „Zonele de protecție rămân în gospodărirea persoanelor juridice sau fizice care le au în administrare sau în proprietate, cu obligația ca acestea, prin activitatea lor, să nu aducă prejudicii drumului sau derulării în siguranță a traficului prin: a) neasigurarea scurgerii apelor în mod corespunzător; b) executarea de construcții, împrejmuiri sau plantații care să provoace înzăpezirea drumului sau să împiedice vizibilitatea pe drum; c) executarea unor lucrări care periclitează stabilitatea drumului, siguranța circulației sau modifică regimul apelor subterane sau de suprafață; d) lucrări de defrișare de păduri de pe versanții împăduriți adiacenți drumului; pentru astfel de lucrări, administratorul domeniului silvic va solicita acordul administratorului drumului”.

Dispozițiile **art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată**, contravin normelor constituționale ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, pentru motivele detaliate în continuare.

Potrivit art. 17 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată, **zonele de protecție** sunt suprafețele de teren situate de o parte și de alta a zonelor de siguranță, necesare protecției și dezvoltării viitoare a drumului. În mod firesc, aceste zone sunt create după realizarea unui drum, fiind cuprinse între marginile exterioare ale zonelor de siguranță și marginile zonei drumului delimitată conform tabelului din anexa nr. 1 la Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată. Zonele de protecție rămân în gospodărirea persoanelor juridice sau fizice care le au în administrare sau în proprietate, cu obligația ca acestea, prin activitatea lor, să nu aducă prejudicii drumului sau derulării în siguranță a traficului, impunându-li-se proprietarilor acestui teren restricțiile enumerate în art. 17 alin. (2) lit. a) - d) din același act normativ. Prin urmare, aceste restricții impuse de textul legal se circumscriu sferei obligațiilor pe care le are orice proprietar al cărui teren a fost amenajat, în mod ireversibil, în zonă de protecție a unui drum.

Subliniem faptul că, deoarece zonele de protecție nu fac parte din elementele infrastructurii autostrăzilor și drumurilor naționale care aparțin domeniului public al statului, aceste elemente fiind individualizate limitativ, legiuitorul nu le-a supus exproprierii, motiv pentru care, de cele mai multe ori, instanțele naționale nu acordă despăgubiri pentru lipsa folosinței acestor parcele de teren.

Prin urmare, proprietarii vor continua să plătească impozit în procent de 100% pe terenul ce le rămâne în proprietate, deși nu-l vor putea folosi mai deloc, ba mai mult, au o serie de restricții în acest sens, cu mari obligații impuse în sarcina lor ca proprietari ai terenului, care pot deveni oneroase.

Din acest context al analizei, rezultă în mod indubitabil faptul că statul culege beneficii evidente în urma instituirii unor obligații în sarcina

proprietarilor, în timp ce aceștia din urmă suferă o pierdere patrimonială semnificativă, nu doar prin indisponibilizarea parcelei – devenită zonă de protecție, ci și prin obligațiile legale impuse de normele criticate, ceea ce echivalează cu nesocotirea dreptului de proprietate.

Aspecte similare au fost reținute și în **Cauza Vergu împotriva României** (Hotărârea din 11 ianuarie 2011 - cererea nr. 8209/06), incidente fiind tot dispozițiile art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată. În cauza precitată, reclamantul a pretins o atingere adusă dreptului său de proprietate pentru realizarea construcțiilor de infrastructură rutieră pe terenul său.

Cu ocazia judecății, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, *„în speță, reclamantul a pierdut în totalitate și definitiv dispoziția asupra parcelei în litigiu din cauza ocupării de către Administrația Națională a Drumurilor, care a transformat-o iremediabil, construind o rețea de evacuare a apelor. Deși nu a existat un act de expropriere formală și deși reclamantul păstrează posibilitatea teoretică de a vinde acest teren, Curtea a considerat că limitările aduse dreptului său de proprietate au fost atât de grave încât pot fi asimilate unei exproprieri de fapt, care reiese din a doua frază a primului paragraf al art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea, mutatis mutandis, Belvedere Alberghiera S.R.L. împotriva Italiei, nr. 31524/96, paragraful 54, CEDO 2000-VI)”* (paragraful 42 din Cauza Vergu împotriva României).

Prin urmare, a existat o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor sale, iar Curtea a mai precizat că *„pentru a fi compatibilă cu art. 1 din Protocolul nr. 1, o asemenea ingerință trebuie să fi avut loc **pentru o cauza de utilitate publică**, în condițiile prevăzute de legea și de principiile generale de drept internațional. Ingerința trebuie să păstreze un **just echilibru** între exigențele interesului general al comunității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (Sporrong și Lönnroth, precitată, paragraful 69)”* (paragraful 44 din Cauza Vergu împotriva României).


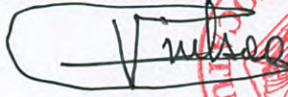
Este adevărat că interesul social poate conduce, în anumite condiții, nu numai la limitarea exercițiului unor atribute ale dreptului de proprietate, dar chiar la pierderea dreptului de proprietate privată cu privire la imobile – terenuri și construcții – care pot fi însă expropriate și trecute astfel în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, însă doar cu plata de despăgubiri către proprietar.

Or, prin dispozițiile art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată, Guvernul a stabilit cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale, însă de natură a leza interesele particulare legitime ale subiecților de drept, proprietari ai terenurilor asupra cărora se constituie zonele de protecție ale drumurilor, instituind astfel limitări nerezonabile în valorificarea acestuia.

Considerăm că, în situația în care legiuitorul intenționa să creeze un mediu sigur derulării traficului prin existența unor zone de protecție corespunzătoare, avea la dispoziție procedura exproprierii, care ar fi permis autorităților competente să se preocupe de starea corespunzătoare a acestor zone, fără a institui sarcini oneroase titularului dreptului de proprietate.

În atare condiții, **considerăm că dispozițiile art. 17 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 43/1997, republicată, sunt neconstituționale.**

Avocatul Poporului,



Victor Ciorbea